

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'G'ON FILIALI**

Ro'yxatga olindi
№ BD-60920100-2,07

“TASDIQLAYMAN”

Direktor

Sh.R.Urakov

2021-yil “30” 08

BOLALAR MUASSASALARIDA IJTIMOYIY ISH

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	900 000	Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi :	920 000	Ijtimoiy ta'minot
Ta'lim yo'nalishlari:	60920100	Ijtimoiy ish (faoliyatning turli sohalari bo'yicha)

KATTAQO'G'ON-2021

2.

Fan/Modul kodi TF2106		O'quv yili 2024-2025	Semestr 7-8	Kreditlar 7
Fan/Modul kodi TANLOV		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 2-6
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulo tlari	Mustaqil ta'lim	Jami yuklama
	BOLALAR MUASSASALARIDA IJTIMOIY ISH	120	90	210

I. Fanning mazmuni

“Bolalar muassasalarida ijtimoiy ish” fan dasturi talabalarda maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarning ijodiy faoliyatlariga rahbarlik qilishning metod va usullarini o'rganishga doir bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish. Hozirgi kunda farzandlar tarbiyasi ularning sog'lom va barkamol bo'lib rivojlanishlari uchun mamlakatimizda bo'layotgan innovatsion yangiliklar, ijtimoiy- madaniy shart sharoitlar barchasi farzandlarimiz kelajagi uchun katta ahamiyat kasb etadi.

O'quv fanining maqsadi—Gumanitar bilishning sohasi sifatida ijtimoiy ish va uning ob'ekti, tadbirkor predmeti va asosiy kategoriyalari haqida nazariy bilimlar berish; Bolani ijtimoiylashtirishning asosiy omillari va qonuniyatlari haqida yaxlit tasavvurlarni shakllantirish, ijtimoiy faoliyatning o'ziga xosliklari va uning gumanistik yunaltirilganligini yoritib berish; Turli toifadagi bolalar bilan ijtimoiy faoliyat olib borishning metod va shakllarini o'rganishdan iborat.

Fanning vazifasi—Talabalarda ijtimoiy tadqiqot ko'nikma va malakalarini shakllantirish

- Ijtimoiy ish tarmoqlari;
- ijtimoiy ish jamiyat hayotidagi ahamiyati;
- ijtimoiy ish ta'lim va tarbiya jarayonlaridagi ahamiyati to'g'risidagi bilimga;
- ijtimoiy ish tibbiy-psixologik asoslari;
- ijtimoiy ish madaniy-tarixiy, etnografik va falsafiy negizlari;
- sotsial ishlar metodlari;
- sotsial ishlar texnologiyasi;
- voyaga etmagan huquqbuzarlar ham tarbiyasi og'ir bolalar bilan ishlash metodikasi;
- yoshlarni kasb tanlashga yo'llashni ko'nikma
- mahallarda va kollektivda sotsial ishlarni rejalashtirish;
- qaryalarga, tarbiyasi og'ir va huquqbuzar bolalarga xizmat ko'rsatish; yoshlarni kasb tanlashga yo'llash malakasiga ega bo'lishi kerak;

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Ijtimoiylashuv tushunchasi jarayoni, vositalari

“Ijtimoiylashuv” so'zi dastlab siyosiy iqtisodiyotdan kelib chiqqan. U siyosiy iqtisodiyotda yer, ishlab chiqarish

vositalarining umumlashuvi ma'nosini anglatgan. Jamiyat va ijtimoiy moslashuv jarayonlarini tushunishning hozirgi talablariga ikkinchi yondashuv ko'proq mos keladi, chunki zamonaviy fanda ijtimoiylashuv insonning madaniyatni o'zlashtirish jarayonidagi rivojlanish va o'zgarishi bilan aniqlanadi

2-Mavzu: Ijtimoiylashuv tushunchasi, vositalari. Ijtimoiylashuv tushunchasi, vositalari va ularning xususiyatlarining mohiyatini o'rganish. Jamoaviylik tamoyilining zamonaviy ta'rifiga ko'ra ijtimoiy jamoalarda amalga oshirilib, insonga hayot tarbiya jamiyatga ko'nikish tajribasini qo'lga kiritish imkonini beradi. umuman olganda turli esa

3-Mavzu: Ijtimoiylashishning omillari va mexanizmlari

2soat. Ijtimoiylashuvga ta'sir etuvchi omillar, mikro, mezo va makro omillar, Shaxs ijtimoiylashuviga siyosiy, iqtisodiy, ekologik omillarning ta'siri va jamiyat tomonidan qabul qilingan hatti harakatlar, qoidalar va me'yorlardan chekingan ijtimoiy omillar haqida tushuntiriladi.

4-Mavzu . O'zbekistonda ommaviy maktabgacha ta'lim muassasalarining rivojlanishi va unda bolalarning ijtimoiylashuvi
O'zbekistonda ommaviy maktabgacha tarbiyaning yuzaga kelishi o'tgan asrning 1910-1920 yillariga to'g'ri keladi. Bu davrda Turkistonda bolalarni gimnaziya kirishga tayyorlovchi xususiy bolalar bog'chalari mavjud edi. 1919 yilda respublikadagi siyosiy va iqtisodiy holat munosabati bilan o'sib kelayotgan avlodning sog'lig'ini saqlash, oziq-ovqat bilan ta'minlash masalalari bilan shug'ullanuvchi "Bog'chalarni himoyalash Kengashi" tuzildi. Bolalarni davlatning yanada sarmahsul mintaqalariga ko'chirib o'tkazish, shuningdek, ularni ovqat, kiyim-kechak, uy, yoqilg'i, tibbiy yordam bilan ta'minlash masalalari o'rganilgan.

5-Mavzu: Tarbiya-ijtimoiy hodisa.

Tarbiya, jamiyat, inson kamoloti, ehtiyoj, talab, tarbiya qonunlari, tarbiya maqsadi, ota-ona, tarbiyachi, sharq allomalari fikrlari. Hozirgi davrda har tomonlama rivojlangan komil insonni tarbiyalash maqsad va vazifalari ma'naviy boylikni, ahloqiy poklik, jismoniy mukammallikni o'zida mujassamlashgan ijtimoiy faol kishilarni tarbiyalashni taqazo etadi. Tarbiya jarayoni natijasi har tomonlama va uyg'un kamol topgan O'zbekiston ravnaqini ta'minlaydigan komil insonni shakllantirishdan iborat.

6-Mavzu: Bolalik-insonning ijtimoiy hayot me'yorlarini egallay boshlash davri.

Bolalik-insonning ijtimoiy hayot me'yorlarini egallay boshlash davri ekan bunda har bir yosh davrida bolaning psixologik rivojlanishi o'ziga xos ravishda taraqqiy etadi, aynan shu davr o'zicha ijtimoiylashtirishning muxim faktorlarini oladi.

7-Mavzu Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni.

Ijtimoiy ish amaliyoti va nazariyasi xalqning etnografik, tarixiy, madaniy an'analari va xususiyatlariga bog'liq va inson, insoniy qadriyatlar haqidagi diniy va axloqiy qarashlarga suyanadi. Inson sivilizatsiyasi davomida har qanday jamiyat o'zi mustaqil mavjud bo'lishini ta'minlay olmaydigan a'zolari: bolalar, qariyalar, kasallarga munosabat mavzusi bilan bir necha bor duch kelgan

8-Mavzu: Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni

Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni, ijtimoiy muhit yaqin ijtimoiy ijtimoiy muhit orqali bolaning umuman jamiyatga kirib borishi jarayoni nuqtai nazaridan ko'rib chiqiladi. Mahallada inson munosabatlari va hayoti ijtimoiy shart-sharoitlari o'zaro ta'sir xususiyatiga ega. Muhit – bu nafaqat ko'cha, uy va buyumlar. Muhit – bu yana o'ziga xos munosabat va qoidalar o'ziga xos munosabat va qoidalar tizimiga ega bo'lgan turli xil insonlar birligi.

9-Mavzu: Ijtimoiy muhit bolani tarbiyalashning omili sifatida

Bolalar bilan olib boriladigan ijtimoiy – pedagogik faoliyat Ijtimoiy pedagogik faoliyat, qo'shimcha ta'lim tashkilotlari, internetlar, ijtimoiy pedagogik faoliyat modeli, mikro(kichik) markazlar, valeologiya, sog'lom turmish tarzi. Maktabdan tashqari qo'shimcha ta'lim muassasalari ijtimoiy tarbiyalash institutlaridan biri sifatida, bolalarning bo'sh vaqtini tashkil etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

10-Mavzu: Bolaning rivojlanishida tarbiya sotsium sifatida. Ijtimoiy ish tushunchasining mohiyati. Ijtimoiy ishning fan sifatidagi ta'rifi bir qator baxs-munozaralarga sabab bo'lmoqda. Yaxshi ma'lumki, har qanday fan bilim sohasi sifatida nazariya va amaliyotning birligi sifatida faoliyat yuritadi. Bu ikki soha doimo bir-birini to'ldirib keladi va voqelikning mukammallashuviga o'z ta'sirini ko'rsatadi. Demak, biz ijtimoiy pedagogikani ham fan va amaliy faoliyat sohasi sifatida o'rganishimiz lozim. Bundan tashqari ijtimoiy pedagogika ko'pgina boshqa fanlar (falsafa, matematika, biologiya) kabi o'quv fani bo'lib ham xizmat qilishi mumkin.

11-Mavzu: Bola huquqlari: tushunchasi va mohiyati.

Bola huquqlarini yuqori darajada ta'minlash, shuningdek, ularni barkamol shaxs sifatida voyaga yetkazish masalasi yurtimizda azaldan dolzarb vazifa sanalgan. Mustaqillik yillarida ham bu masalaga alohida e'tibor berilmoqda. Shuning uchun ham, 2008-yil mamlakatimizda "Yoshlar yili", 2010-yil "Barkamol avlod yili" deb e'lon qilindi

12-Mavzu: Milliy qonunchilikda bola huquqlari kafolatlari. Xalqaro qonunchilikda bola huquqlari kafolatlari. "Bolalarni ularning sog'lig'iga zarar yetkazuvchi axborotdan himoya qilish to'g'risida"gi qonunning dastlabki moddasida "Ushbu Qonunning maqsadi bolalarni ularning sog'lig'iga zarar yetkazuvchi axborotdan himoya qilish sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iborat" deya qayd etilgan.

13-Mavzu: Tarbiyachi shaxsida ijtimoiy munosabatlarni rivojlantirish metodlari

Sog'lom muhit doimo insonlar ongida o'z chegarasiga ega bo'lgan, chegaradan tashqarida bo'lganlar "nome'yoriy", "potologik" deb belgilanadi. Amaliyotda inson anglagan yoki anglamagan holda o'zgaralarni belgilariga muvofiq layoqatli yoki layoqatsiz deb baholaydi. Devant hulqli bolalar bilan ishlashda alohida psixologik va pedagogik faoliyat yuritish ish olib borish kerak bo'ladi.

14-Mavzu: Bola huquqlari to'g'risidagi xalqaro Konvensiya. BMT Bosh Assambleyasitornonidan 1989-yil 20-noyabrda qabul qilingan Bola huquqlari to'g'risidagi konvensiya bola huquqlarini himoya qilish tarixida alohida o'rin egallaydi. Konvensiya tez orada, 20 ta davlat tomonidan ratifikatsiya qilindi va 1990-yilda kuchga kirdi

15- mavzu Ijtimoiy ishda bola huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish mexanizmlari.

Hukumatlar, **Bola huquqlari bo'yicha xalqaro mexanizmlar** ma'murlar, madaniy faoliyat uchun mutasaddi tashkilotlar, uyushmalar va muassasalar bundan buyon ana shu Deklaratsiyaga amal qilishlari lozim, deb topilgan.

16-mavzu Bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlar-ijtimoiy xizmatning dolzarb muammosi sifatida

Oila xalqning, jamiyatning hayoti, turmushiga oid urf-odatlarini o'zida sinovdan o'tkazadi. Yaxshilarini o'z bag'rida asrab-avaylab kelajak avlodlarga yetkazadi. Oila o'z farzandlarini tarbiyalab, ularga umuminsoniy qadriyatlarni singdirish bilan ularga boshlang'ich ijtimoiy yo'nalish beradi.

17-mavzu Bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarning ko'rinishlari va turlari Dunyoning turli xududlaridagi bolalar o'z oila a'zolari

tomonidan amalga oshirilgan kaltaklash, tepkilash, silkitish, do'pposlash, tishlash, kuydirish, bo'g'ish, zaxarlash va dimiqtirishlarni boshdan kechirmoqdalar. Ba'zi jiddiy hollarda bunday zo'ravonlik bolaning o'limiga, nogiron bo'lib qolishiga yoki jismoniy jarohat olishiga sabab bo'ladi.

18-mavzu **Bolalarga nisbatan nojo'ya munosabat holatlarini aniqlash**

Bolaga nisbatan qo'llaniladigan zo'ravonlikning oqibatlari ham bevosita shaxsiy ta'sir ham bolalar keyinchalik bolaligining qolgan qismi, o'smirlik va butun hayoti davomida ular bilan qoluvchi zarar ko'rinishida namoyon bo'ladi. Bolalar o'z uylari va oilalarida boshdan kechiradigan zo'ravonlik ular sog'lig'i va rivojlanishiga doimiy ziyon yetkazuvchi oqibatlarga olib kelishi mumkin.

19-mavzu **Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabat muammolarini hal qilishda ijtimoiy ish xodimlarining roli**

Tarbiyachi-ona esa bolaning xavfsizligiga, hissiyotiga va sanitar gigienik turmushiga loqayd. Bolani kamsitadi va unga nisbatan beparvo. Bolani hissiy ijtimoiy yakkalanishini hohlaydi.

20-mavzu **Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabat muammolarini hal qilishda ijtimoiy ish xodimlarining roli**

Bolani bexavotirligi/osoyishtaligini ta'minlash:
Bolaga xavf soluvchi omil-oilaviy muhit
Oilaviy munosabatlarning xavotirlilik darajasi-tarbiyachi-ona va bola o'rtasida o'zaro kelishmovchilik
Hissiy iliqlik-hissiy bog'langanlikning yo'q

21-mavzu **Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarnin oldini olish chora-tadbirlari**

Tarbiyachi-ona eng avvalo o'rtadagi kelishmovchilikka barham berishi kerak. Chunki oilaviy muhitning shu darajaga kelib qolishiga o'zi ham sababchi. Boladan xafa bo'lgan taqdirda ham ovqatini o'z vaqtida berishi kerak. Bolaning osoyishtaligini ta'minlashi, shaxsiyatiga tegadigan gaplar gapirishni yo'qotishi kerak. Bola va ona o'rtasidagi hissiy bog'langanlikni shakllantirishi kerak

22-mavzu **Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarnin oldini olish chora-tadbirlari**

Tarbiyachi-ona eng avvalo o'rtadagi kelishmovchilikka barham berishi kerak. Chunki oilaviy muhitning shu darajaga kelib qolishiga o'zi ham sababchi. Boladan xafa bo'lgan taqdirda ham ovqatini o'z vaqtida berishi kerak. Bolaning osoyishtaligini ta'minlashi, shaxsiyatiga tegadigan gaplar gapirishni yo'qotishi kerak. Bola va ona o'rtasidagi hissiy bog'langanlikni shakllantirishi kerak

23-mavzu **Bolalar ombudsmani milliy va xalqaro tajriba**

Bolalar Ombudsmani ishining vazifalari va yo'nalishlari aniqlandi. U bolaning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish kafolatlarini ta'minlaydi, bolaning huquqlarini himoya qilish uchun sudlarda ishtirok etishi, qamoqda saqlash joylariga va jazoni ijro etish muassasalariga borishi va nogiron bolalarni, shuningdek yetim bolalarni ijtimoiy moslashishga yordam beradi.

24-mavzu **O'zbekistonda bola huquqlarini himoya qilishning institutsional tizim O'zbekiston sharoitida bola huquqlarini himoya qilishda davlat, nodavlat va xalqaro tashkilotlar roli. O'zbekiston Respublikasining bola huquqlari sohasidagi xalqaro hamkorligi.**

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi normalari va tamoyillariga, respublikaning tashqi siyosati va bola huquqlari sohasidagi milliy qonunchiligiga, BMT va YeXHTning tamoyillari va maqsadlariga, shuningdek, O'zbekistonning xalqaro shartnomalaridan kelib chiqadigan majburiyatlariga asoslanadi.

25-Mavzu O'zbekistonda bola huquqlarini himoya qilishning institutsional tizim O'zbekiston sharoitida bola huquqlarini himoya qilishda davlat, nodavlat va xalqaro tashkilotlar roli. O'zbekiston Respublikasining bola huquqlari sohasidagi xalqaro hamkorligi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi normalari va tamoyillariga, respublikaning tashqi siyosati va bola huquqlari sohasidagi milliy qonunchiligiga, BMT va YeXHTning tamoyillari va maqsadlariga, shuningdek, O'zbekistonning xalqaro shartnomalaridan kelib chiqadigan majburiyatlariga asoslanadi.

26-Mavzu. Ijtimoiy xodimning kasbiy faoliyati tushunchasi.

Ijtimoiy xodimning kasbiy faoliyati haqida kerakli bilimlarni berish. Ijtimoiy ishchining kasbiy xususiyatlari. Ijtimoiy ishchining kasbiy funksiyalari. Mijoz va ijtimoiy ishchi o'rtasidagi shaxslararo o'zaro munosabatlar printsiplari.

27-Mavzu. Ijtimoiy xodim shaxsi, uning psixologik-pedagogik xususiyatlari.

Ijtimoiy xodim shaxsining mohiyatini, uning psixologik-pedagogik xususiyatlari ochib berish. Ijtimoiy xodimning shaxsiyati. Ijtimoiy xodimning sifat xususiyatlari. Ijtimoiy xodimning kasbiy va shaxsiy rivojlanishining xususiyatlari.

28-Mavzu. Ruhiy kasallar bilan ijtimoiy ish deontologiyasi.

Ruhiy kasallar bilan ijtimoiy ish deontologiyasi haqida kerakli bilimlarni berish. Ruhiy kasallarning ijtimoiy portreti. Ruhiy kasallarni davolash va inson huquqlari.

Psixiatriyadagi axloqiy va deontologik muammolarning o'ziga xosligi. Ruhiy kasallarning ijtimoiy portreti

29-Mavzu. Me'yordan og'ish va deviatsiya ijtimoiy muammo sifatida.

Ijtimoiy ishda "me'yor" va "me'yordan og'ish" tushunchalari. Og'ish turlari. Jismoniy og'ish, ruhiy og'ishlar, pedagogik og'ishlar, ijtimoiy og'ishlar. M. A. Galaguzova tomonidan berilgan me'yordan og'ish turlarining tasniflar.

30-Mavzu. Spirtli ichimliklar iste'mol qiladigan o'smirlar bilan ijtimoiy faoliyat yuritish.

Bolalar ichkilikbozligi. Bolalar ichkilikbozligi o'ziga xosliklari. Bolalar ichkilikbozligining sabablari va salbiy oqibatlar. Shaxsning alkogollashuvi. Bolalar hayotini alkogollashuviga qarshi qaratishi tarbiyalanuvchilarining yosh xususiyatlari. Bolalarda ichkilikka ruju quyishni keltirib chiqaruvchi oilaviy tavsifdagi sabablar. Oilalar va o'smirlarning antialkogol rehabilitatsiyasi metod va shakllari.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1-semestr

1. Ijtimoiylashuv tushunchasi jarayoni, vositalari
2. Ijtimoiylashuv tushunchasi, vositalari
3. Ijtimoiylashishning omillari va mexanizmlari
4. O'zbekistonda ommaviy maktabgacha ta'lim muassasalarining rivojlanishi va unda bolalarning ijtimoiylashuvi tarixidan
5. Tarbiya-ijtimoiy hodisa.
6. Bolalik-insonning ijtimoiy hayot me'yorlarini egallay boshlash davri.
7. Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni.
8. Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni
9. Ijtimoiy muhit bolani tarbiyalashning omili sifatida

10. Bolaning rivojlanishida tarbiya sotsium sifatida
11. Bola huquqlari: tushunchasi va mohiyati.
12. Milliy qonunchilikda bola huquqlari kafolatlari. Xalqaro qonunchilikda bola huquqlari kafolatlari.
13. Tarbiyachi shaxsida ijtimoiy munosabatlarni rivojlantirish metodlari
14. Bola huquqlari to'g'risidagi xalqaro Konvensiya
15. Ijtimoiy ishda bola huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish mexanizmlari.
16. Bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlar-ijtimoiy xizmatning dolzarb muammosi sifatida
17. Bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarning ko'rinishlari va turlari
18. Bolalarga nisbatan nojo'ya munosabat holatlarini aniqlash
19. Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabat muammolarini xal qilishda ijtimoiy ish xodimlarining roli
20. Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabat muammolarini xal qilishda ijtimoiy ish xodimlarining roli
21. Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarnin oldini olish chora-tadbirlari
22. Mehribonlik uylarida bolalarga nisbatan ehtiyotsiz munosabatlarnin oldini olish chora-tadbirlari
23. Bolalar ombudsmani milliy va xalqaro tajriba
24. O'zbekistonda bola huquqlarini himoya qilishning institutsional tizim O'zbekiston sharoitida bola huquqlarini himoya qilishda davlat, nodavlat va xalqaro tashkilotlar roli.
25. O'zbekistonda bola huquqlarini himoya qilishning institutsional tizim O'zbekiston sharoitida bola huquqlarini himoya qilishda davlat, nodavlat va xalqaro tashkilotlar roli.
26. Ijtimoiy xodimning kasbiy faoliyati tushunchasi
27. Ijtimoiy xodim shaxsi, uning psixologik-pedagogik xususiyatlari
28. Ruhiiy kasallar bilan ijtimoiy ish deontologiyasi
29. Me'yordan og'ish va devyatsiya ijtimoiy muammo sifatida
30. Spirtli ichimliklar iste'mol qiladigan o'smirlar bilan ijtimoiy faoliyat yuritish.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Oilaning ijtimoiy maqomi
2. Bolalar muassasalarida ijtimoiy-adaptatsiya ishlari
3. Bolalar muassasalarida ta'lim va tarbiya ishlari
4. Bolalarda deviant xulqning namoyon bo'lishi shakillari.
5. Emperik va nazariy bilishni qiyoslang.
6. Bolalar muassasalarida ijtimoiy-madaniy tadbirlar
7. Ijtimoiy pedagogikada ishonitirish metodlari
8. Bolaning ijtimoiy rivojlanishida nutq egallashning ahamiyati
9. Insonparvarlik tamoyili.
10. **Bolalar muassasalarida ijtimoiy xizmatlar va resurslar**
11. Bolalarda deviant xulqning namoyon bo'lishi shakillari.
12. Bolalarda deviant xulqning namoyon bo'lishi shakillari.
13. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri
14. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri

	15. Bolalar muassasalarida ijtimoiy himoya tizimi 16. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri. 17. Tarbiya va ijtimoiy tarbiya
4.	V Fan o'qitilishining natijalari Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: “Bolalarning ijtimoiy moslashuv” fan Bakalavr: Talabalarda ijtimoiy – pedagogik tadqiqot ko'nikma va malakalrini shakillantirish ➤ sotsial ishlar metodlari; ➤ sotsial ishlar texnologiyasi; ➤ voyaga etmagan huquqbuzarlar ham tarbiyasi og'ir bolalar bilan ishlash metodikasi; ➤ yoshlarni kasb tanlashga yo'llashni ko'nikma ➤ mahallarda va kollektivda sotsial ishlarni rejalashtirish; qaryalarga, tarbiyasi og'ir va huquqbuzar bolalarga xizmat ko'rsatish; yoshlarni kasb tanlashga yo'llash malakasiga ega bo'lishi kerak tashkil qilishni; bilim va ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.
5.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: Fanni o'qitish jarayonida ma'ruza hamda amaliy mashg'ulotlarga mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalar, zamonaviy metodlar, pedagogik va axborot kommunikatsion texnologiyalarini qo'llanilishi nazarda tutilgan: Fanni o'qitish jarayonida ma'ruza darslarida zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion va elektron texnologiyalar; - Fanni o'qitish jarayonida amaliy mashg'ulotlarda aqliy hujum, kichik guruh munosabatlari, Insert, FSMU, ESSE, Ikki qismli kuhdaliklar, baliq skileti B/B/B/, Assesment test, Nima uchun, Nilufar guli, Toifalash, texnologiyalarini qo'llash nazarda tutiladi.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. P.Yusupova Maktabgacha tarbiya pedagogika 2018 2. J.Xasanboeva. Pedagogika 2006 3. O.Xasanboeva “Maktabgacha ta'lim pedagogikasi”. Toshkent. “ILM ZIYo” qo'llanma-2017yil 4. “Maktabgacha ta'lim muassasalarida ta'lim-tarbiya jarayonini rejalashtirish”.- Toshkent-2017yil 5. L.M.Mardaxaev Sotsionalnaya pedagogika Moskva “Prosvesheniye” 2017 6. Yu.V Vasilkova. T.A Vasilkova Sotsionalnaya pedagogika Moskva 2017 1.7.Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari . – T.: 2012 yil. 2.8.Maktabgacha ta'limda yangi pedagogik va axborot texnologiyalarini tatbik etishning dolzarb masalalarl mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. - Qarshi: 2010.- 5-6 may. - 295 b 3.9.Yo'ldoshev, C.A.Usmonov “Pedagogik texnologiya asoslari”Toshkent 2011 yil 4 10.Choriyev A. Pedagogika tarixi metodologiyasi.- T., 2017. 6.11.Ishmuhammedov R. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar. – T., 2017 7.12.Innovasiya ta'lim texnologiyalari

N.A.Muslimov, M.H.Usmonboyeva, D.M.Sayfurov, A.B.To'rayev. Toshkent 2015 yil

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2016. - 56 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 48 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 104 b.
5. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.
6. Stiven U. Moye. Zanimatelniceopiti s bumagoy. "Izdatelstvo Astrel". 2006.
7. O.Xasanboeva va boshq. Oila pedagogikasi. T.: "Aloqachi", 2007 y.
8. "Bolangiz maktabga tayyormi?" metodik qo'llanma. T.: 2001.
9. F.Qodirova, Sh.Toshpo'latova, M.A'zamova. "Maktabgacha pedagogika".- T., "Ma'naviyat". 2013
10. Sh.Shodmonova. Maktabgachata'lim pedagogikasi. Fan vatexnologiya. -T: 2008.

Internet saytlari

1. www. tdpu. uz
2. www. pedagog. uz
3. www. Ziyonet.uz
4. www. edu. Uz
5. tdpu-INTRANET. Ped

9.	Fan dasturi Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filiali kengashining 2021-yil 28 - avgustdagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
10.	Fan/modul uchun ma'sul: B.Ishmurodov
11.	Taqrizchilar: R.A.Abdurasulov- Jizzax davlat pedagogika universiteti psixol.f.n. A.Meliboyev –JVPXQTMOHM p.f.n.dotsent.